DON BOSCO magazine

Politicoloog Steven Van Hecke ontdekte Europa dankzij Don Bosco

In dit unieke jongerenrestaurant voelt niemand zich eenzaam: “Mijn favoriete avond van de week”

jrg. 129 | #1 | februari 2025 | driemaandelijks tijdschrift | afgiftekantoor 3000 Leuven mail | P209042

Robotstofzuiger

Tim Bex — *Hoofdredacteur*

Begin dit jaar ging ik met mijn vriendin, moeder en schoonouders naar het drukbezochte optreden 'Clouseau 40'. Tijdens een van de intiemere ballades zat ik volledig in het moment, tot ik vanuit mijn ooghoek een fel licht waarnam. Het was de vrouw schuin voor me, verdiept in haar smartphone.

Aan overvloedig smartphonegebruik werden al menige columns gewijd en daar ga ik me dus niet nog eens over uitspreken. Hoewel... Net op het moment dat Koen Wauters het publiek stil kreeg met 'Afscheid van een vriend', opende mijn onderbuurvrouw haar Smart Home-app en vroeg ze haar robotstofzuiger om op te starten. Ook zij kon haar (computergestuurde) vriend blijkbaar niet missen. Om zeker te zijn dat hij deed wat ze hem vroeg, schakelde ze zonder aarzelen een webcam in om hem in de gaten te houden.

Het contrast was bijna poëtisch: aan de ene kant de menselijke passie op het podium, aan de andere kant een vrouw die vol bewondering keek hoe haar woonkamer zorgvuldig werd schoongemaakt. Toen ik dit tafereel aan mijn vriendin vertelde, betrapte ik mezelf erop dat ik niet veel beter bezig was. Wie zat er eigenlijk meer in het moment? De vrouw die haar stofzuiger dirigeerde alsof het een orkest was, of ik, die haar gedrag vol fascinatie volgde? "We zijn zo verbonden, maar ook zo vervreemd", hoor ik mensen regelmatig zeggen. Technologie beloofde ons meer tijd, maar biedt ons vooral meer afleiding. Terwijl we druk bezig zijn met ons huis 'slim' te maken, vergeten we waar zelf zijn.

Het ergste van alles? Ik wijd intussen al meer dan 250 woorden aan de bezigheden van een onbekende vrouw, terwijl dit magazine vol staat met verhalen over échte problemen. Terwijl technologie ons ieder moment van de dag bezighoudt, worstelen jongeren met mentaal welzijn en verliezen gezinnen in Syrië hun thuis. Hoe vaak lopen we op straat langs een dakloze zonder hem echt te zien? Deze thema's herinneren ons eraan wat werkelijk telt. Ze vragen ons om onze focus te verleggen van wat 'smart' lijkt naar wat menselijk is.

Daan

Daan Kenens is 18 jaar en sterk verbonden met Don Bosco. Zijn traject begon in Don Bosco Hechtel, waar hij vorig jaar afstudeerde in de richting Latijn-Wiskunde. Via de jeugddienst van Don Bosco volgde hij een animator- én hoofdanimatorcursus en deed hij nadien ervaring op bij Speelplein Don Bosco Oud-Heverlee. Daar zal hij komende zomervakantie voor de eerste keer hoofdanimator zijn.

Verderop in het magazine leer je Daan beter kennen aan de hand van de vier elementen van het oratoriocriterium: thuis, school, speelplaats en zinplek.

colofon

Don Bosco Magazine is een gratis driemaandelijkse uitgave van de Salesiaanse Familie voor de beweging rond Don Bosco. Meer info op www.donbosco.be **Hoofdredactie en redactie:** Tim Bex (TB), Bart Decancq (BD), Anja Hoogeveen (AH) en Peter Malfliet (PM) • **Vormgeving:** Revista (www.revista-media.be) • **Coverfoto:** Masterpiece Visuals • **Fotografie:** Stephanie De Becker (p8-12), Gertjan van Ginkel (p14-15), Masterpiece Visuals (p26-29) • **Illustratie:** Kürt Maes (p35) • **Druk:** Van der Poorten nv Leuven • **Verantwoordelijke uitgever:** provinciaal Bart Decancq, François Gaystraat 129 1150 Brussel **Abonnement:** gratis aan te vragen bij dbmedia@donbosco.be (Vlaanderen) en info@donbosco.nl (Nederland). Uw persoonlijke gegevens zijn voor u ter inzage. Ze worden nooit aan derden doorgegeven en dienen enkel voor de verzending van Don Bosco magazine. **Giften:** voor Vlaanderen steeds welkom op Don Bosco Centrale vzw BE27 4272 1008 4573 en voor Nederland op Stichting Don Bosco NL88 INGB 0000 7140 05 met vermelding van 'Don Bosco Magazine'.

CO2 NEUTRAL

FSC www.fsc.org RECYCLED Paper made from recycled material FSC® C105085

08 **Steven Van Hecke kreeg Don Bosco met de paplepel ingegoten**
"Interesse in Europa werd op die manier aangewakkerd"

04
Leven als een boer in Oeganda
"Het voelde alsof we een van hen waren"

13
Doofheid houdt Sara (19) niet tegen haar dromen na te jagen
"Geleerd dat ik sterker ben dan ik dacht"

14
Jongerenwerker Ljuba heeft een online jongerencentrum
"Via het scherm bereiken we onzichtbare jongeren"

20
Don Bosco als baken van hoop in chaotische tijden
"Kinderen groeien hier op met trauma's"

02 **Intro**
03 **Inhoudsopgave**
05 **Projecten in de kijker**
06 **Blikvanger**
Grootste pensenkermis van het land
16 **Het vuur van Don Bosco**
Basisschool Sint-Pieters
18 **Het getal**
Zes voorwerpen die een salesiaan zijn hele leven bij zich draagt
24 **De Speelplaats**
26 **Reportage**
In dit unieke jongerenrestaurant voelt niemand zich eenzaam
30 **Don Bosco in beeld**
32 **Afscheid**
33 **Column & webshop**
34 **Geloof in actie**
36 **Avondwoordje**

Leven als een boer in Oeganda

Tijdens de kerstvakantie organiseerde Broederlijk Delen een onderwijsreis naar Oeganda. Drie secundaire scholen, waarvan opvallend genoeg twee Don Boscoscholen, namen deel aan deze reis. Leerlingen van Don Bosco Zwijnaarde, Don Bosco Gent campus Sint-Pieters en SMC Lede behoorden tot de gelukkigen die deze bijzondere inleefreis naar het Oost-Afrikaanse land mochten meemaken.

Naar Oeganda tijdens de kerstvakantie. Niet de meest voor de hand liggende bestemming, lijkt ons. Toch twijfelden zesdejaars Humane Wetenschappen Silke Van Lacker (Don Bosco Zwijnaarde), Marie-Lou Moris en Renee Dhooge (Don Bosco Gent campus Sint-Pieters) geen seconde. “Toen ik na het basisonderwijs een middelbare school moest kiezen, zag ik op de opendeurdag dat dit soort reis deel uitmaakt van het project van de school”, vertelt Renee enthousiast. “Vanaf dat moment wist ik dat ik me zou inschrijven voor de inleefreis zodra ik de kans zou krijgen.” Silke vult aan: “Daarnaast is het een unieke kans om nieuwe mensen te ontmoeten en nieuwe ervaringen op te doen.”

Tijdens de inleefreis bezochten de leerlingen onder meer een jongerenforum. Daar namen ze drie dagen lang met jonge boeren en verschillende Oegandese partnerorganisaties deel aan leerrijke activiteiten en workshops. Thema’s als agro-ecologie, duurzame landbouw, de impact van klimaatverandering en het gebruik van biologische meststoffen en pesticiden in plaats van chemische pesticiden stonden daarbij centraal.

Hét hoogtepunt was echter het verblijf bij een boerenfamilie. De leerlingen brachten meerdere dagen door met zo'n familie en kregen de kans om het dagelijkse leven van de Oegandese boeren van dichtbij te ervaren. “Het inleefverblijf gaat me inderdaad nog lang bijblijven”, knikt Silke. “Zelfs al was er een taalbarrière, je voelde de warmte en dankbaarheid van die mensen. Dankzij hun nieuwsgierigheid en openheid heb ik echt mooie momenten beleefd.” Ook voor Marie-Lou was het inleefverblijf onvergetelijk. “We werden geaccepteerd en omarmd alsof we een van hen waren. Alles wat we wilden weten werd ons uitgelegd en we mochten alles meevolgen. Even leven als een boer in Oeganda, zeg maar.”

Waardevolle momenten om te koesteren bij terugkeer in België. “Ik heb geleerd dat wij in een erg individualistische maatschappij leven en dat het misschien geen kwaad kan om ons wat meer voor elkaar open te stellen en meer als een familie te leven”, vertelt Renee. “Én dat we het hier best wat rustiger aan mogen doen”, reageren Silke en Marie-Lou in koor. “Wij zijn altijd gehaast en laten ons bijna leven door stress. In Oeganda hechten mensen veel minder belang aan tijd. Dingen gebeuren er zoals ze gebeuren. Loopt iets niet volgens plan? Dan maken ze zich daar niet druk om. Als wij ook wat minder zouden stressen over de tijd, zou dat meer rust kunnen brengen.” (TB) –

Animatorcursus met focus op inclusie

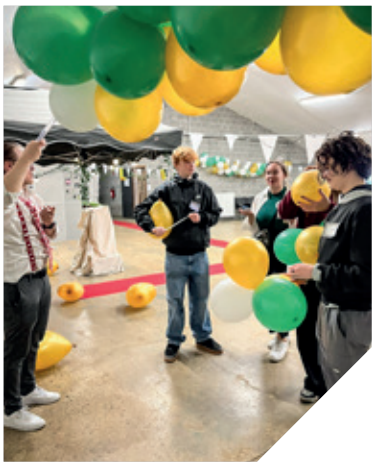

Bosco Base biedt jongeren vanaf 15 jaar regelmatig de kans om een animatorcursus te volgen.
Van 7 tot 12 april, tijdens de paasvakantie, staat er zelfs een vrij unieke cursus op het programma. In samenwerking met Het Balanske, een centrum voor kinderen, jongeren en volwassenen met een beperking, werd een zesdaags traject ontwikkeld waarbij de focus ligt op het betrekken van kinderen en jongeren met een beperking. Stef (16) nam vorig jaar deel aan deze cursus. “Naast de basisvaardigheden leer je ook hoe je moet omgaan met kinderen met een beperking”, blikt hij terug. “Daarnaast beleefden we tal van leuke en creatieve momenten; ik hou er veel goede herinneringen aan over.”
Sinds dit jaar is deze cursus ook toegankelijk voor co-animatoren, jongeren met een cognitieve of fysieke beperking, ontwikkelingsstoornis of psychische klachten. Na de cursus volgt een stage op een speelplein of vakantiewerking. Sluit je de stage succesvol af, dan ontvang je een attest.

Samen strijden tegen onrechtvaardigheid

Reeds geruime tijd biedt VIA Don Bosco het gratis educatief lespakket ‘School 4 School’ voor basisscholen en secundaire scholen aan.
Dit lespakket start met een spel waarbij leerlingen worden ondergedompeld in de wereld van onrechtvaardigheid. Het laat hen nadenken over het belang van kwaliteitsvol onderwijs voor iedereen en over de wereldwijde ongelijkheden. Wat begint als een spel, neemt later de vorm aan van een daadwerkelijke actie. Zo zet het lespakket de deelnemende leerlingen ertoe aan om zelf aan fondsenwerving te doen. Dit ten voordele van leeftijdsgenoten wereldwijd die vaak de kans niet hebben om naar school te gaan. “Onze families wonen op het platteland, meer dan twintig kilometer van de dichtstbijzijnde school. Elke dag heen en weer reizen is voor ons onmogelijk”, vertellen Jean en Faly, twee leerlingen uit Madagaskar. “Dankzij het internaat dat VIA Don Bosco vlakbij de school heeft gebouwd, kunnen wij nu zonder zorgen naar school gaan.”

Toon jouw creativiteit en win € 250

Vorig jaar toonden we met z’n allen hoe het vuur van Don Bosco bij ons brandt! Tientallen organisaties toonden trots hoe Don Bosco nog steeds een belangrijke plaats krijgt binnen hun werking. Tijd om het vuur nog wat verder te verspreiden.

We dagen jou uit om je creativiteit te tonen. Een campagnelied hebben we, maar we missen iets … Jullie!
Maak een originele videoclip, zing een unieke cover of bedenk een coole dans samen met je vrienden of collega’s. Alles mag! Deelnemen kan zowel individueel als in groep. Het audiobestand en de lyrics kan je op onze website www.donbosco.be vinden, net als de partituur en de juiste akkoorden. Zo kan je zéker een geslaagde cover maken. Ga de uitdaging aan en stuur je inzending voor 1 maart 2025 naar dbmedia@donbosco.be. Is je bestand te groot? Gebruik dan WeTransfer.

Aan een wedstrijd zijn natuurlijk prijzen verbonden! De winnaar ontvangt een prijzenpakket ter waarde van € 250, de tweede plaats een van € 150 en de derde een van € 100. Door mee te doen geef je ons de toestemming om jouw inzending te delen via onze sociale mediakanalen, maar doe dat zeker ook zelf met de hashtag #vuurvandonbosco.

Heb je vragen of wil je meer informatie? Neem dan contact op via dbmedia@donbosco.be. Veel succes!

Heb je zelf een project dat je graag in de kijker wil zetten? Geef dan een seintje via **dbmedia@donbosco.be**

Grootste pensenkermis van het land

In het weekend van 17 januari vond in Don Bosco Halle ‘de grootste pensenkermis van het land’ plaats. Verspreid over drie dagen kwamen er zo'n 8.000 eters over de vloer, goed voor 7.000 worsten, zo’n 2 ton frieten en 400 liter ijs. “Alle personeelsleden en zo’n 700 leerlingen staken een handje toe”, vertelt technisch directeur Philip Van Hamme. “Een hele organisatie, maar na 60 jaar weten we wel hoe we zoiets moeten aanpakken.” Uniek was dat er dit jaar iedere dag een juweel werd verloot. “Voor ons diamanten jubileum mocht het zeker extra feestelijk zijn”, aldus de directeur. De opbrengst van de pensenkermis wordt onder andere gebruikt voor het onderhoud van de school en voor de bouw van nieuwe leslokalen. (TB)

Don Bosco Halle
60 JAAR!
PENSEN KERMIS
BOSMANS

Professor Steven Van Hecke kreeg Don Bosco met de paplepel ingegoten

“Interesse in Europa werd op die manier aangewakkerd”

Als politicoloog, hoogleraar aan de KU Leuven, columnist en Europakenner heeft Steven Van Hecke (50) al een groot deel van Europa gezien. Toch is hij steeds hongerig naar meer. “Nieuwsgierig naar het onbekende”, vertelt de oud-leerling van Don Bosco Zwijnaarde. Al houdt hij ook nostalgisch vast aan het bekende. Zo hangt de poster van Confronto 1992, een Don Bosco-jongerenbijeenkomst in Turijn, nog steeds op een goed zichtbaar plaatsje in zijn bureau.

Don Bosco was niet weg te denken in de jeugd van Steven Van Hecke. Met een nonkel die Salesiaan van Don Bosco was en een vader die zijn volledige carrière in De Waai in Eeklo werkte, kan het haast niet anders dan dat er iets is blijven hangen. “Don Bosco was een vanzelfsprekendheid in onze familie”, knikt Steven, “en nonkel Albert speelde daar een cruciale rol in.”

Je kende Don Bosco dus al vóór je naar Don Bosco Zwijnaarde ging?
“Van kinds af aan was ik al vertrouwd met de salesianen en hun missie en visie. Mijn nonkel moedigde mij aan om deel te nemen aan verschillende activiteiten en gaf mij tal van kansen, zonder dat ik die ooit als verplichtend heb ervaren. Don Bosco Zwijnaarde kwam pas later. Ik moet eerlijk toegeven dat ik op die periode met gemengde gevoelens terugkijk. Waar ik Don Bosco mijn hele leven als heel warm en hartelijk had mogen ervaren, herkende ik die spiritualiteit minder op school. Ik blonk niet uit in sport en dat was daar erg belangrijk. Als ‘atleet’ kom je daar op een voetstuk te staan. Daarnaast speelde er een zekere hiërarchie: wie Latijn deed, kreeg voorrang. Ik deed geen Latijn. Natuurlijk was ik een puber, zoals zovelen wat in de knoei met zichzelf, maar toch heb ik me nooit echt goed gevoeld in de klas. Ik durf niet beweren dat ik gepest werd, maar het scheelde toch niet veel.

> **“Het zaadje werd al op jonge leeftijd geplant”**

Daarom liet ik ook de naschoolse activiteiten, waar Don Boscoscholen bekend om staan, links liggen. Ook vandaag heb ik met niemand van mijn klas nog contact. Ik heb echter wel goede herinneringen aan heel wat leerkrachten en Don Boscovrienden die ik elders vond.”

Waar vond je die dan?
“Mijn nonkel zette me ertoe aan deel te nemen aan Turijnreizen. Geen reizen die door de school, maar door het Oasecentrum in Groot-Bijgaarden werden georganiseerd. En zo geschiedde: ik ging op Turijnreis in het vierde, vijfde en zesde middelbaar. Geen kat in Zwijnaarde die daarvan wist. Op die manier leerde ik leerlingen van andere Don Boscoscholen kennen; mensen waar ik nu wél nog contact mee heb. Sommige van mijn beste vrienden zijn naar school geweest in Don Bosco Haacht of Don Bosco Hechtel.”

Al bij al was je ‘Don Boscojeugd’ dus wel positief?
“Natuurlijk! Het zaadje werd al op jonge leeftijd geplant en is alleen maar blijven groeien. Wat begon met het horen van vele verhalen, groeide uit tot deelnemen aan activiteiten en uiteindelijk begon ik zelf ook initiatief te nemen. Zo heb ik bijvoorbeeld weekends in het Oasecentrum georganiseerd en maakte ik deel uit van de organisatie van Euroforum, een jongerenkamp dat in 1998 plaatsvond.”

Ben je nog steeds met zulke initiatieven bezig?
“Een keer je die jeugdfase voorbij bent, stopt dat ook. Wat blijft, zijn de vrienden en de inspiratie. Je maakt al ▸

Steven Van Hecke is niet alleen oud-leerling van Don Bosco Zwijnaarde, zijn nonkel is ook Salesiaan van Don Bosco.

die dingen mee in een vormende fase van je leven en wat er dan gebeurt, draag je voor de rest van je leven mee. De poster van Confronto heb ik laten inlijsten en staat in mijn kantoor in Kortrijk, de plaats waar ik mijn academische loopbaan heb kunnen lanceren. Symbolisch zie ik dat belang, maar als ik de puzzelstukken van mijn leven leg – jongeren, Europa, politiek – dan kom ik ook bij Confronto uit."

Intussen ben je professor aan de KU Leuven. Is dat 'salesiaanse' aanwezig in jouw manier van lesgeven?

"In alle onbescheidenheid: ik sta er toch een beetje voor bekend dat ik dicht bij de studenten sta. Natuurlijk moet je altijd de formele aspecten bewaken, want het blijft een professionele context, maar ik heb bijvoorbeeld mijn eigen 'alumniclubje'. Naast salesiaanse, zitten er ook wat jezuïtische trekjes in mij. Weet je, je kunt nooit voor iedereen iets betekenen en dat hoeft ook niet. Er is de grote groep die wel op zijn pootjes terecht komt, daar moet je je niet te veel op focussen. Maar je hebt ook de twee flanken: enerzijds de studenten om wie je bezorgd moet zijn omdat je weet dat ze extra aandacht nodig hebben. Ik vernam bijvoorbeeld dat een van mijn thesisstudenten was opgenomen in UPC Kortenberg. Als je dat weet, wat doe je dan? Dat is eigenlijk een evangelische vraag. Ik kan persoonlijk niet anders dan daar naartoe gaan. Dat is een spontane reflex. Ik ga niet zeggen dat dat geen moeite vraagt, maar je doet dat. En dan heb je die andere flank – en misschien is dat wel wat Don Bosco Zwijnaarde me bijbracht – namelijk die excellente studenten. Ook hen wil je die extra push geven: hen motiveren voor een stageplaats, een aanbevelingsbrief schrijven … Dus meer de jezuïtische inspiratie. Ook daar geldt: als je het weet, kan je die extra moeite doen, net zoals bij die andere flank. Dus ja, ik heb dat salesiaanse in mij, maar zeker ook een beetje dat jezuïtische."

Je sprak daarnet over Confronto. Kan je dat even duiden?

"In 1988, honderd jaar na het overlijden van Don Bosco, werd het jongerenkamp Confronto voor de eerste keer georganiseerd in Turijn. Vergelijk het met de Wereldjongerendagen, maar dan voor Europese jongeren uit de Don Boscowereld. Bij de eerste editie was ik er nog niet bij omdat ik te jong was, maar tijdens de tweede editie in 1992 wel. Daar is het 'blik op de wereld'-zaadje geplant. Ik was bij wijze van spreken amper buiten mijn dorp geweest en plots sta je daar in een vertrouwde, veilige omgeving – want het was salesiaans

– met mensen uit heel Europa. Ik ontmoette Italianen, Kroaten, Slovenen, enzovoort. Allemaal iets gemeenschappelijks, maar ook allemaal erg verschillend. Dat intrigeerde mij."

"Natuurlijk is er te veel individualisering, maar Europa is het verdedigen waard"

Je interesse voor Europa is dus bij Don Bosco ontstaan?
"Klopt. Ik begon mij steeds meer te verdiepen, organiseerde zelf bijeenkomsten en ging naar andere landen om 'te gaan ontdekken'. Er was iets in gang gezet: ik wilde weten hoe het er in andere landen aan toeging en hoe het daar voor jongeren was. Maar ook mijn nonkel vervulde een sleutelrol. Hij was als Regionaal Overste van de salesianen verantwoordelijk voor Noord- en Oost-Europa en vertelde vaak over landen als Polen, Litouwen en Rusland. Die verhalen spraken tot mijn verbeelding en maakten dat ik die regio's op termijn als minder abstract begon te zien. Mijn nieuwsgierigheid naar het onbekende bracht mij uiteindelijk bij plaatsen zoals Moldavië en Oekraïne. Dat heeft niet alleen mijn academische focus versterkt, maar ook mijn persoonlijke horizon verbreed."

Jij schreef vorig jaar het boek 'Het kantelende continent'. Verklaar die titel eens.
"Mijn boek schetst de situatie van Europa, maar is tegelijkertijd ook een oproep: wat willen we eigenlijk? Hebben we in Europa niet iets unieks opgebouwd dat het verdedigen waard is? Wij willen geen Amerikanen worden, maar zeker ook geen Russen of Chinezen. Wij vinden van onszelf dat we een goed model hebben, maar hoe houden we stand? Hoe kunnen we het nog verbeteren? Want het is natuurlijk nog niet perfect en er vallen nog te veel mensen uit de boot in onze samenleving. Maar toch op een andere manier dan in de Verenigde Staten, Rusland of China. Anderzijds moeten we ook de moed en de wil hebben om Europa door deze lastige periode te loodsen. En dat besef is veel groter in Centraal- en Oost-Europa dan in West-Europa.

Ook tijdens een vergadering mag er wel eens gelachen worden.

De oorlog in Oekraïne heeft ons eerst dichter bij elkaar gebracht, maar als het moment van de waarheid eraan komt – als niet alleen Poetin ons wil destabiliseren, maar er ook opnieuw een Amerikaanse president is die ons uit elkaar wil spelen – dan moeten we de handen wel nog meer in elkaar slaan. Europa is het dat waard. We hebben onze politieke democratie mooi gecombineerd met de sociale welvaartsstaat. Natuurlijk is er te veel individualisering, maar ik vind wel dat we meer moed moeten tonen en meer lef moeten hebben om dat Europese model in deze turbulente periode te blijven verdedigen en versterken."

Over oorlog gesproken: er wordt ons aangeraden om een noodpakket in huis te halen. Hoe kijk jij daarnaar?
"Die angst is goed als het ons uit onze zelfvoldaanheid haalt, want daar zitten we te hard in. We hebben trouwens geen enkele reden om dat nog te zijn, want we zijn gewoon verwend en dikwijls decadent. Als ik denk over welke bijzaken wij ons soms druk maken ... De actuele discussies rond defensie-uitgaven of pensioenen *(zucht)* De Litouwers, Polen en Roemenen willen ook hogere pensioenen hoor. We zijn al groter en rijker en toch weigeren we te investeren in onze gemeenschappelijke veiligheid. Het is alsof wij als grote, rijke stad niet willen betalen voor ons brandweerkorps, maar dat de randgemeenten die armer zijn de brand maar moeten blussen. 'Want het vuur zal vanuit hun bos komen.' Ik heb het daar moeilijk mee."

Is de individualisering in/van West-Europa onze grootste tegenstander?
“Het is wel iets waar ik me zorgen over maak, want te weinig mensen komen op voor het collectieve. Maar we zijn daar niet uniek in. De Verenigde Staten zijn bijvoorbeeld nog veel meer op zichzelf gericht. Ik denk eerder dat onze verdeeldheid onze grootste tegenstander is. Dat heeft met het Europese model te maken, met onze geschiedenis, taal en cultuur. Wij zijn geen ‘Verenigde Staten van Europa’ en zullen dat wellicht nooit worden. Maar dat betekent niet dat we ons zomaar uit elkaar moeten laten spelen. Welke stappen Europa moet zetten? Eigenlijk niet veel. Wat we nu hebben, moeten we op tafel durven leggen. Demografisch gaan we erop achteruit en economisch trouwens ook, maar we hebben wel nog voldoende troeven om uit te spelen. We moeten ons niet door de rest van de wereld laten chanteren.”

Europa is te bescheiden?
“Europa laat te vaak over zich heen lopen. Ook vanuit een moreel standpunt. De politieke gevangenen in Tunis, de dissidenten in Iran of de vrouw van Navalny: die rekenen op ons. Als wij achterover gaan leunen en zeggen dat dat ons probleem niet is, dan laten we de zwaksten in de steek. En intussen schaffen sommigen hier rustig een tweede elektrische auto aan ... We moeten beseffen dat we iets verdedigen. Want ondanks de vele kritiek zijn er ook veel mensen die willen dat het Europese model blijft. Die mensen mogen we niet in de steek laten. Dat maakt Europa sterker. Nog beter is dat je ook impact hebt, want dikwijls laten we ons de les spellen door autocratische corrupte regimes. We moeten onze troeven op tafel leggen: ‘Niet geïnteresseerd? We zullen eens zien.’ We zijn daar veel te aarzelend in. Tijd om wat minder op de achtergrond te blijven en tactischer te spelen. Als je als ‘Europa’ naar Congo gaat om de corrupte leiders de les te spellen, dan stuur je toch geen Belg? Tuurlijk zal die verwijten krijgen. Stuur iemand van Litouwen; zij zijn zelf gekoloniseerd. Daar pleit ik ook voor in mijn lessen: de wereld is groter dan West-Europa. Kom eens uit dat West-Europees perspectief. Ja, de Belgen hebben iets goed te maken in Congo, maar dat is geen zaak van de Europese Unie. De Europese Unie mág ten aanzien van Congo op tafel kloppen, want het zijn corrupte regimes die niet omkijken naar hun eigen bevolking. Maar nogmaals: stuur geen Belg. Europa moet het spelletje slimmer spelen.” (TB) –

“Te weinig mensen komen op voor het collectieve”

Doofheid houdt Sara (19) niet tegen haar dromen na te jagen

“Geleerd dat ik sterker ben dan ik dacht”

De negentienjarige **Sara Bouhout** volgt een traject duaal leren in Don Bosco Wilrijk en startte dit schooljaar als kinderbegeleidster in Kinderdagverblijf ’t Prinsesje in Antwerpen. Op zich geen wereldnieuws, ware het niet dat Sara compleet doof is. Een bijzonder inclusief avontuur voor school én werkplaats.

“Ik ben doof geboren, net als mijn ouders en broer. Doof zijn geeft me een volledig andere kijk op de wereld. Ik communiceer vooral visueel, wat me helpt om creatieve oplossingen te bedenken, bijvoorbeeld op mijn werk. Sommige mensen denken dat dove mensen minder intelligent zijn, maar dat klopt niet. Doven zijn volgens mij net zo slim als anderen. We gebruiken vaak visuele informatie, hebben een sterk geheugen en een goede concentratie. Net zoals jullie een moedertaal hebben, heb ik dat ook: gebarentaal.”

“Mijn passie ligt in het werken met kinderen. Het geeft me voldoening om hun groei mee te maken en een positieve rol in hun leven te spelen. Voor velen lijkt het een uitdaging: doof zijn en met kinderen werken. Toch gaat dat beter dan verwacht. Kinderen communiceren erg veel via visuele signalen. Ze begrijpen dus snel wat ik bedoel wanneer ik ‘nee’ zeg via gebarentaal, lichaamstaal of met mijn gezichtsuitdrukking. Sterker nog, ik denk dat doof zijn soms een voordeel is in mijn werk. Ik focus meer op lichaamstaal en gezichtsuitdrukkingen, waardoor ik dingen opmerk die anderen misschien missen. Ook heb ik geen last van storende omgevingsgeluiden, waardoor ik me beter kan concentreren.”

“Voor collega’s kan samenwerken met mij een extra uitdaging zijn, maar ook dat verloopt vlot. We gebruiken gebarentaal of schrijven zaken op om elkaar goed te begrijpen. De moeilijkste situatie vind ik de communicatie met ouders. Daarom bespreek ik belangrijke zaken altijd eerst met mijn collega’s, zodat zij de informatie nadien duidelijk kunnen overbrengen aan de ouders. Een goede samenwerking maakt alles een stuk eenvoudiger.”

“Ik ben natuurlijk ook nog steeds student. De combinatie van werken en studeren is soms zwaar, maar ik leer er veel van. Het heeft me al vele kansen geboden, meer zelfvertrouwen gegeven en ik voel dat ik vooruitgang boek. Op mijn vorige school waren er niet genoeg tolken, waardoor leren lastig was. Duaal leren bleek een betere keuze. De nadruk ligt meer op het werk, wat goed bij me past, maar ik krijg ook voldoende ondersteuning van de school. Mijn leerkrachten en begeleiders verdienen daarvoor een pluim. Ze zorgen ervoor dat ik alles goed begrijp en me gesteund voel in mijn werk. Ze passen dingen aan wanneer dat nodig is en begeleiden mijn ontwikkeling. Hier kan ik mezelf zijn en voel ik me gewaardeerd. Ja, Don Bosco Wilrijk betekent veel voor mij.”

“Ik weet nog niet zeker of ik in de toekomst in een kinderopvang wil gaan werken, maar ik wil wel met kinderen blijven werken, misschien zelfs met dove kinderen. Veel dove kinderen groeien op in een omgeving zonder gebarentaal, omdat hun ouders wel kunnen horen en hun kinderen daarom leren praten. Dit kan echter tot een taalachterstand leiden en ervoor zorgen dat deze kinderen moeilijker hun eigen identiteit ontdekken. Ik wil hen helpen met gebarentaal, zodat ze zichzelf beter begrijpen en trots kunnen zijn op wie ze zijn. Dat is de boodschap die ik dove kinderen wil meegeven: geloof in jezelf, wees niet bang om nieuwe dingen te proberen en volg je dromen. Je kunt zoveel bereiken!” (TB)

Jongerenwerker Ljuba heeft een online jongerencentrum

“Via het scherm bereiken we onzichtbare jongeren”

‘Lekker thuis voor de buis’ was vroeger het motto van introverte jongeren; tegenwoordig vinden we hen vooral online, op gameplatforms en in chatrooms. Het zijn jongeren die zelden of nooit een fysiek jongerencentrum bezoeken, maar wel met problemen worstelen. Jongerenwerker Ljuba (33) vond een manier om deze vaak onzichtbare jongeren te bereiken.

“In feite ben ik gewoon de hele dag aan het gamen”, lacht Ljuba. Aan dat grapje voegt hij vrijwel direct een serieuze uitleg toe. “Wat voor mij begon als hobby is inmiddels uitgegroeid tot een online jongerencentrum. We leggen contact met jongeren door te streamen – het live uitzenden van video’s via online platforms. Dat doen we via Twitch, oorspronkelijk bekend als gamingplatform. Je kunt er gamen, maar ook chatten of samen films kijken”, legt hij uit. Tijdens het streamen zet Ljuba de camera aan zodat de jongeren hem kunnen zien. De chatfunctie naast zijn video zorgt voor de interactie, daar begint het echte contact.

Ljuba Gavrilovic (33) is straatwerker bij Youth For Christ. Die ervaring in het jongerenwerk helpt hem nu enorm. “Op straat kom je veel verschillende jongeren tegen en dat is online niet anders. Je moet met al die jongeren om kunnen gaan en inschatten wat ze nodig hebben.

Inmiddels heeft Youth For Christ zelfs een officiële locatie gemaakt van het online jongerencentrum”, vertelt Ljuba trots.

Anoniem

Naast gamingstreams organiseert Ljuba ook themastreams waarin hij met een gastspreker in gesprek gaat over onderwerpen die voor jongeren belangrijk zijn. “Als we het bijvoorbeeld over drugs hebben, verkleed ik mezelf weleens in een jointpak”, vertelt hij lachend. “Die humor trekt jonge kijkers, maar het geeft ons ook de kans om een serieus onderwerp op een luchtige manier aan te kaarten.” Tijdens deze streams nemen jongeren deel aan de chat en delen hun ervaringen over het onderwerp.

“De verhalen die ik te horen krijg zijn vaak schrijnend”, gaat Ljuba verder. “Jongeren kunnen online langer anoniem blijven, wat het makkelijker voor hen maakt om veel te delen.” Wanneer een jongere hulp zoekt via een privébericht, vraagt Ljuba hen om naar Discord te komen – het platform waar het online jongerencentrum is gevestigd. Het Discord-kanaal fungeert als een digitale ontmoetingsplek waar jongeren met jongerenwerkers in contact kunnen komen via een ticketsysteem. Dit systeem maakt het mogelijk om hulpvragen gestructureerd in kaart te brengen en jongeren verder te helpen of te begeleiden naar een passende hulpinstantie.

Wanhopig

Dat de nood onder jongeren ook online hoog is, werd al snel duidelijk voor Ljuba. “Er was een jongen met wie we al langer contact hadden via de chat. Op een dag stuurde hij ons een noodbericht waarin hij vertelde dat hij op een bankje zat bij het spoor, klaar om een einde aan zijn leven te maken. Terwijl wij hem aan de praat hielden, belden we de politie. Die vonden hem op de omschreven plek en brachten hem in veiligheid. Jaren later kwam deze jongen terug in de chat om te vertellen dat het nu goed met hem gaat, dankzij de hulp die hij daarna heeft ontvangen.”

“Het mooie van het online jongerencentrum is dat het een groep jongeren bereikt die anders onzichtbaar blijft voor de hulpinstanties”, zegt Ljuba. “Het zijn jongeren die achter het scherm kruipen, omdat ze het moeilijk vinden contact te maken in het echte

leven. Denk bijvoorbeeld aan jongeren met autisme of borderline. Ik zie het als mijn missie om deze jongeren uit hun digitale bubbel te halen. Het zou geweldig zijn als we de stap kunnen maken naar kennismaking met fysieke jongerencentra. We willen bijvoorbeeld communitydagen organiseren met een gratis activiteit en een maaltijd. Ik kan je garanderen dat er dan jongeren komen", lacht hij. Momenteel is er nog te weinig budget, maar Ljuba durft alvast te dromen over uitbreiding van het online jongerencentrum. "Dat begint met meer online jongerenwerkers, zodat we vaker kunnen streamen en chatten. We bereiken nu al zo'n 100 tot 200 jongeren per stream, stel je eens voor wat we kunnen doen als er meer tijd en geld beschikbaar is."

Wat Ljuba betreft is het online jongerenwerk niet meer weg te denken in de huidige maatschappij en een onmisbare aanvulling op het reguliere jongerenwerk. "De wereld achter de deur van het internet is zoveel groter dan we denken en de problemen waar jongeren mee worstelen zijn daar evenzeer aanwezig. Het is van immens belang dat wij deze jongeren ontmoeten waar zij zich het meest thuis voelen: online." (AH) –

Thuis

Thuis is voor mij niet per se een plaats, maar eerder een gevoel. Het is weten dat er mensen zijn bij wie je terechtkan, die je begrijpen en je ondersteunen. Op het speelplein voelde ik dat sterk: een groep met dezelfde visie die voor elkaar zorgt. Dat geldt ook voor Don Bosco Hechtel, waar ik als hoofdmonitor mijn moni's hetzelfde thuisgevoel probeerde te geven. Mijn echte thuis is natuurlijk ook een thuis. Nu ik op kot zit, ben ik er niet meer heel vaak, maar toch ervaar ik altijd dat zorgende gevoel. Tijdens de examens voelde ik bijvoorbeeld hoe mijn ouders mij steunden, zonder veel woorden, gewoon door er te zijn. Op kot begint dat gevoel ook te komen. Natuurlijk was het in het begin even zoeken, maar nu het eerste semester erop zit, merk ik dat we als kotgenoten steeds meer naar elkaar toegroeien. We steunen elkaar, babbelen 's nachts op de gang en kunnen bij de ander ventileren na een lange dag. 'Thuis' gaat voor mij over bescherming bieden en voor elkaar zorgen. Ik denk dat thuis ook betekent dat je jezelf kunt zijn, zonder maskers of verwachtingen. Het gaat niet dus niet over een fysieke plek, maar over mensen.

Het vuur van Don Bosco

Basisschool Sint-Pieters

Wie zijn jullie?

Basisschool Sint-Pieters is gelegen op de groene campus Don Bosco Gent, midden in de stad. Sinds januari 2021 behoren wij tot de Don Boscofamilie, een warme familie waardoor we ons meteen goed ondersteund voelden. In heel onze campus streven wij naar kwaliteitsvol onderwijs dat kinderen en jongeren helpt groeien tot jongvolwassenen die zichzelf, de ander en de wereld met een open en respectvolle blik ontdekken en tegemoet treden.

Hoe brandt het vuur?

Het vuur van Don Bosco brandt bij ons in de kwaliteitsvolle aanwezigheid van ons team en onze kinderen. We lichten graag enkele voorbeelden toe. Ten eerste is er het open onthaal in de kleuterschool. Ouders zijn bij de start en op het einde van de dag welkom in de klas. Daardoor is er een hartelijk contact tussen de kinderen, de ouders en het team. Ten tweede zetten wij volop in op sport en spel. Tijdens de middagpauze kunnen de kinderen van de lagere school zich onder leiding van onze sportleerkrachten sportief uitleven in de nieuwe, grote sportzaal. Ten derde hebben we onze 'speelmaatjes'. De leerlingen van de het vijfde en het zesde leerjaar zetten zich onder de middag vrijwillig in om met jongere kinderen samen te spelen. Ten vierde is er onze opvang. Deze wordt georganiseerd door de school zelf en dit door ons eigen team dat bestaat uit gekende, vaste gezichten voor de kinderen. Deze mensen zijn er dan ook elke dag en gaan zowel creatief als sportief met de kinderen aan de slag. Ten slotte creëren we voor onze kwetsbare families de mogelijkheid om samen, in een open houding, de opvoeding van hun kind te optimaliseren. Deze sterke verbondenheid tussen alle participanten op school, namelijk kinderen, leerkrachten, directie, ouders, ondersteuners, sympathisanten, vrijwilligers ... maakt ons tot Basisschool Sint-Pieters.

Wat is jullie droom?

- Op onze campus Don Bosco Gent, waar de basisschool, de humaniora en het internaat samenkomen, willen we samen werken aan een ontmoetende en stimulerende familiesfeer voor al onze kinderen. We blijven inzetten op verbondenheid om warmte, structuur en veiligheid te bieden. Al spelend en lerend begeleiden we onze kinderen naar de wereld van morgen.
- In verbondenheid met onze eigen ervaringen, anderen en de wereld om ons heen, leren we onszelf kennen en ontdekken. We groeien, leren en ontwikkelen ons.
- We kijken ernaar uit om ondersteund door de waarden van Don Bosco samen een mooie toekomst op te bouwen binnen de uitdagingen van de grootstedelijke en diverse context van Gent. (TB)

Doordat we de Salesianen van Don Bosco steeds minder vaak zien opduiken in de dagelijkse werking van Don Bosco-organisaties, zijn hun leven en missie voor de jongere generaties vaak minder bekend. Toch dragen de salesianen een rijke traditie met zich mee. We belichten zes (symbolische) voorwerpen die een salesiaan altijd bij zich draagt en die zijn roeping en toewijding weerspiegelen.

6 voorwerpen die een salesiaan zijn hele leven bij zich draagt

Het kruisje

Wanneer een salesiaan zijn religieuze geloften aflegt, ontvangt hij een eenvoudig kruisje. Dit kruisje symboliseert de toewijding aan Christus de Goede Herder en de bereidheid om Hem na te volgen in armoede, gehoorzaamheid en kuisheid. Het kruisje is niet alleen een zichtbaar teken van het geloof, maar ook een persoonlijk herinneringspunt. Het herinnert hem aan de missie om als salesiaan beschikbaar te zijn voor God en jongeren.

De constituties

De constituties vormen de 'spelregels' van een salesiaans leven. Dit kleine boekje beschrijft niet alleen de praktische richtlijnen, maar ook de spirituele kern van hun roeping. Het biedt de salesianen richting in hun dagelijks leven en werk en helpt hen trouw te blijven aan de missie en visie van Don Bosco.

De rekening

Salesianen leven in gemeenschap, dus worden bezittingen gedeeld. De ‘rekening’ staat symbool voor dit gedeelde leven: iedere uitgave wordt verantwoord. Hoewel het een praktisch aspect is van hun levensstijl staat het ook symbool voor hun geloof in een gezamenlijke verantwoordelijkheid en solidariteit.

Een foto van Don Bosco

Een foto van Don Bosco is een geliefd attribuut van veel salesianen. Het fungeert als een bron van inspiratie en een herinnering aan hun spirituele vader en stichter. De afbeelding herinnert hen eraan hoe Don Bosco zijn leven wijdde aan de zorg voor jongeren, vooral de meest kwetsbaren. Het is ook een teken van verbondenheid met de wereldwijde Salesiaanse familie, die zich laat inspireren door dezelfde man en zijn missie.

Een Bijbel

De Bijbel is voor een salesiaan niet zomaar een boek, maar een bron van inspiratie en richting. Het is zijn kompas in het dagelijks leven. Veel salesianen hebben een compacte Bijbel, vaak gevuld met aantekeningen of gemarkeerde passages die hen bijzonder raken. Het bij zich dragen van de Bijbel symboliseert het verlangen om het woord van God niet alleen te lezen, maar ook te leven.

Een agenda

Hoewel de salesianen steeds minder in het werkveld te zien zijn, wordt er achter de schermen hard gewerkt. Zo zal je in het Bestuursorgaan van zo goed als iedere Don Bosco-organisatie een salesiaan vinden. Gepensioneerde salesianen? Die bestaan niet. Ieder van hen, jong of oud, neemt nog verschillende taken op. Catechese, onderwijs, jongerenwerk, gemeenschapstaken en gebed wisselen elkaar af. Dan is een agenda best handig om alles bij te kunnen houden.

Grenzeloos

Syrië

Syrië beleeft een van de ernstigste humanitaire crisissen in de moderne geschiedenis. Na meer dan een decennium van verwoestende oorlog en de verpletterende impact van een aardbeving twee jaar geleden, lijkt het leven in het Midden-Oostenland soms ondraaglijk. “De humanitaire situatie is catastrofaal”, zucht salesiaan Pier Jabloyan. Hij staat aan het hoofd van het Don Bosco Centrum in Aleppo, de grootste stad van het land.

Don Bosco als baken van hoop in chaotische tijden

“Kinderen groeien hier op met trauma’s”

De aardbeving van twee jaar geleden bracht een golf van verwoesting. “Alsof de oorlog niet genoeg was”, vertelt Pier Jabloyan met pijn in zijn stem. “Heel wat families verloren alles wat ze hadden. De psychologische impact was en blijft enorm, vooral op kinderen. Sommigen durven zelfs niet meer binnen te slapen uit angst dat het gebouw instort.”

Ook het einde van 2024 verliep chaotisch in Aleppo. Burgers leden onder de strijd tussen de rebellen en het regeringsleger en opnieuw wachtte een onzekere toekomst. “Kinderen groeien hier op met trauma’s”, vertelt Pier. “Velen hebben hun ouders verloren of zijn getuige geweest van onmenselijk geweld. Het is hartverscheurend om te zien hoe ze worstelen met angst, verdriet en onzekerheid. Veel van hen slapen slecht, hebben nachtmerries of kunnen zich moeilijk concentreren."

Centrum vol leven

Ondanks de pijnlijke realiteit probeert het Don Bosco Centrum in Aleppo hoop te bieden aan deze getraumatiseerde jongeren. “Het Don Bosco Centrum is niet zomaar een plek”, legt Pier uit. “Het is een thuis geworden voor honderden kinderen en jongeren. Hier vinden ze niet alleen een opleiding en activiteiten, maar ook een familie. Het is een plaats waar ze even kunnen ontsnappen aan de harde

“Ons onderwijs helpt kinderen waarden zoals solidariteit en hoop te ontdekken”

realiteit van het leven in een door oorlog geteisterd land. De kinderen vertrekken hier met een lach op hun gezicht. Dat alleen al is voor mij een teken dat we iets goeds doen.”

Met een programma dat reikt van christelijk onderwijs tot sport, muziek en naschoolse opvang, biedt het centrum een breed scala aan activiteiten. “We hebben groepen van alle leeftijden”, verduidelijkt Pier. “Van kinderen van zeven jaar tot universiteitsstudenten. Elke vrijdag komen ze hier samen om te spelen, te leren en een veilige omgeving te ervaren. Het christelijk onderwijs dat we bieden, gaat verder dan lesgeven. Het helpt deze kinderen om waarden zoals solidariteit en hoop te ontdekken, wat essentieel is in deze moeilijke tijden."

De kracht van vrijwilligers

De betrokkenheid van vrijwilligers is daarbij cruciaal. “Al onze animatoren en opvoeders doen dit werk vrijwillig. Het is prachtig om te zien hoe jong en oud hier samenkomen om elkaar te ondersteunen. Het versterkt niet alleen de gemeenschap, maar ook het gevoel van dienstbaarheid en solidariteit. Sommige van onze vrijwilligers zijn zelf ooit als kind naar het centrum gekomen en geven uit dank nu iets terug. Dat is de cirkel van het salesiaanse werk."

De zomeractiviteiten vormen het hoogtepunt van het jaar. “Iedere zomer kiezen we een thema”, licht Pier toe. "We gebruiken verhalen die waarden en levenslessen overbrengen. Het is een manier om kinderen iets mee te geven waar ze kracht uit kunnen putten, ook als ze niet hier zijn. Daarnaast organiseren we kampen die hen de mogelijkheid bieden om even

weg te zijn van de stad en tot rust te komen in een natuurlijke omgeving."

Geloof als houvast

Te midden van alle chaos speelt het geloof een centrale rol. "In tijden van wanhoop is het geloof een bron van kracht", vertelt Pier. "Het helpt ons om vol te houden en om te blijven hopen op een betere toekomst. Christelijk onderwijs en gebed geven de jongeren hier een gevoel van richting en troost. Ze leren dat ze niet alleen zijn, dat God met hen is, zelfs in de moeilijkste momenten."

Ook gezinsgebed is belangrijk in het Don Bosco Centrum. "Vele families vinden kracht in gezamenlijk bidden", zegt Pier. "Het versterkt de onderlinge band en geeft een gevoel van verbondenheid met elkaar en met God. Deze gezamenlijke momenten zijn vaak de enige momenten van rust in een verder chaotisch leven. Het geloof helpt ons te geloven dat er, ondanks alles, altijd hoop is."

Bouwen aan een betere toekomst

Het Don Bosco Centrum is dus geen opvangplaats; het is een plek waar dromen en hoop worden gekoesterd. "Deze kinderen verdienen een toekomst zonder angst", benadrukt Pier. "Ons werk is slechts een klein lichtpuntje, maar het is een licht dat blijft branden. Elk kind dat hier komt en zijn glimlach terugvindt, is voor ons een teken dat we op de goede weg zijn. We moeten blijven geloven in de kracht van solidariteit en hoop. Alleen samen kunnen we bouwen aan een wereld waarin deze kinderen eindelijk vrede en vreugde kunnen ervaren." (TB) –

School

Don Bosco Hechtel voelde niet alleen als leren, maar ook als groeien. De band met de leerkrachten was volgens mij anders dan op niet-Don Boscoscholen: ze stonden niet boven, maar naast ons. Dat merkte ik bijvoorbeeld tijdens de moniwerking of tijdens de jaarlijkse reizen waar leerkrachten en leerlingen samen één groep vormden. Die sfeer maakte dat school ook een plek was om jezelf te ontwikkelen. Intussen studeer ik Taal- en Letterkunde – Frans en Italiaans – in Leuven. Voor mij gaat het over de kracht van taal. De wereld draait om communicatie en begrip. Op het speelplein merk ik dat: soms zijn er misverstanden met kinderen die amper Nederlands spreken. Die kan je oplossen als je elkaar leert begrijpen. Daarnaast ontdek ik in mijn studierichting niet alleen nieuwe talen, maar ook nieuwe culturen. Dat helpt me om een breder perspectief op de wereld te krijgen. Ik zie taal als een brug tussen mensen en als een manier om verhalen te vertellen die ertoe doen. Wat ik later met die kennis wil doen, weet ik nog niet. Misschien lesgeven, misschien iets in de journalistiek. Wat ik wel weet, is dat ik met taal wil ontdekken, begrijpen en verbinden. Ik leerde dat een goede leeromgeving niet enkel uit boeken bestaat en die omgeving wil ik later ook bieden, ongeacht in welke job.

Museumbezoek WOM

Het WOM (World of Mind) museum in Brussel biedt een unieke en interactieve ervaring die de grenzen van perceptie en zintuiglijke waarneming verkent. Gelegen in de levendige Tour & Taxis-site, beslaat het museum een oppervlakte van 1.500 m^2 en presenteert het meer dan 120 illusies die bezoekers uitdagen en vermaken.

Interactieve installaties en educatieve inzichten

Naast de hieronder vermelde hoogtepunten zoals de Vortex, de Omgekeerde Kamer, de Oneindigheidskamer en de Ames-kamer, biedt WOM ook andere fascinerende installaties die spelen met licht, geluid en ruimte. Bezoekers kunnen deelnemen aan experimenten die de werking van de hersenen en de zintuigen illustreren, met wetenschappelijke uitleg verzorgd door neuroloog Steven Laureys.

Educatieve waarde en wetenschappelijke uitleg

Het museum slaat een brug tussen vermaak en educatie door bezoekers inzicht te geven in hoe onze hersenen informatie verwerken en hoe gemakkelijk ze voor de gek kunnen worden gehouden door visuele en auditieve illusies. Dit maakt het een ideale bestemming voor zowel gezinnen als educatieve uitstapjes.

Enkele hoogtepunten

De Vortex is een draaikolk die de perceptie van bezoekers uitdaagt en hen desoriënteert.

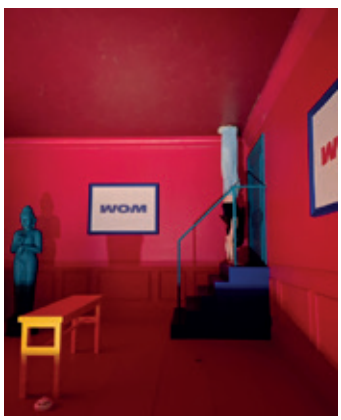

De Omgekeerde Kamer is een ruimte waarin alles ondersteboven is, perfect voor unieke foto's.

De Oneindigheidskamer is een spiegelzaal die eindeloze reflecties creëert en een gevoel van oneindigheid geeft.

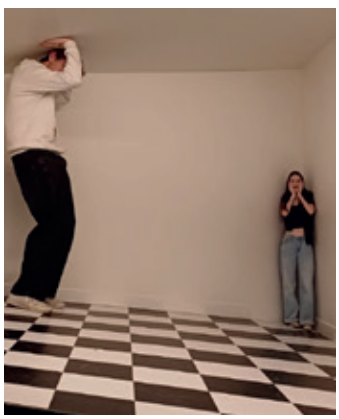

De Ames-kamer is een ruimte die speelt met perspectief, waardoor personen groter of kleiner lijken afhankelijk van hun positie.

Mijn belevenis

Als je in Brussel bent, neem dan zeker een kijkje in het WOM (World of Mind). In het museum kan je interractieve dingen meemaken zoals de Vortex. Je kan zelf ook op een groot scherm testjes doen om iets bij te leren. Het is ook educatief doordat ze bezoekers inzicht geven in hoe onze hersenen informatie verwerken. Het museum richt zich op de menselijke geest en creativiteit. Het combineert wetenschap, kunst en technologie op een fantastische manier.

DE SPEELPLAATS

Don Bosco staat voor jongeren kansen geven, dus doen wij dat met veel plezier! Klas 6DA-GM (Grafimedia) van Don Bosco Sint-Denijs-Westrem ging op museumbezoek en zette de opgedane kennis om in inhoud voor deze pagina. Het resultaat is dit artikel van leerlinge Clara Van Cauwenberge. Zij verzorgde zowel de inhoud als het ontwerp van deze pagina's.

De inkom

De ingang bestaat uit grote deuren met daarop de naam van het museum. Het is een beetje afgelegen, je moet helemaal rond het gebouw gaan om naar de ingang te kunnen. Het is een zeer rustige omgeving in de stad Brussel. Bij de inkom zie je overal optische illusies verwerkt. Een grote ronde cirkel boven de kassa met daarop een patroon dat een optische illusie vormt. Hier kreeg je een sticker als je je ticket toonde, kinderen krijgen ook een invulboekje. Na het betalen wezen de mensen je de weg naar de ingang van de tentoonstelling. Het logo van het museum is er te zien in 3D en er stonden bordjes met pijlen zodat je makkelijk genavigeerd werd naar het begin. Er stonden grote banners met daar info over het museum op. Als je het gebouw binnengaat word je dus direct overrompeld met een fantastische huisstijl en met illusies.

Het museum

Er is duidelijk 1 route door een wereld van illusies. Je loopt door elke ruimte en dan naar de volgende. Je vindt in de zalen proefjes, 3D-objecten en interactieve gebeurtenissen. Het is geen traditioneel museum met schilderijen. Het draait om interactie. Het stelt je zintuigen en brein op de proef en je wordt constant verrast door nieuwe dingen. Op de muren zie je optische illusies alsof het behangpapier is. Alles is op het gelijkvloers, dus is geschikt voor iedereen om het te komen bezichtigen. Het is geschikt voor jong en oud. Kinderen zullen genieten van de speelse installaties en volwassenen worden geprikkeld door de wetenschappelijke en psychologische aspecten. Het is ook een aanrader voor groepen vrienden die iets leuks en leerrijks willen doen.

De giftshop

Er worden veel producten verkocht over het thema. Je vindt er ook bepaalde kleding terug met het logo van het museum erop. Ook vind je hier informatieve boeken over illusies. Je kan er tassen, onderzetters, zakken, T-shirts ... vinden. Voor elk wat wils.

Een grafische inkijk

Je ziet overal het logo terugkomen. Als je binnenkomt dan kan je het logo in 3D zien, meerdere keren onder elkaar. Ook in de verschillende ruimtes zie je het logo terugkomen. De kleuren die gebruikt worden in de huisstijl zijn kleurrijk, wat past bij het speelse aspect van de optische illusies. Op de muren zie je de huisstijl terugkomen.

Bezoekersinformatie
Als je dit museum graag zelf ook wilt bezoeken zijn hier enkele handige gegevens. Meer info kan je op de website van WOM vinden: https://wom.Brussels/magie/nl/#gallery.

Openingstijden
Het museum is dagelijks geopend van 10:00 tot 18:00 uur tijdens schoolvakanties en feestdagen. Buiten deze periodes is het geopend van dinsdag tot en met zondag.

Locatie
Tour & Taxis, Shed 4 bis, 1000 Brussel.

Tickets
Voor actuele ticketprijzen en reserveringen wordt aanbevolen de officiële website te raadplegen.

In dit jongerenrestaurant hoeft niemand zich eenzaam te voelen

“Dit is mijn favoriete avond van de week”

Nieuwsgierig zet ik voet over de drempel van het jongerenrestaurant in Wassenaar, waar ik meteen word omarmd door de gemoedelijke sfeer. Gerinkel van glazen op dienbladen mengt zich met het zachte geroezemoes van jongeren die met elkaar in gesprek zijn. De geur van versbereide maaltijden vult de ruimte en al snel voelt dit restaurant aan als een plek waar je welkom bent.

Met een brede glimlach en een uitgestoken hand komt Sanna (20) naar me toe gelopen. Ze stelt zich voor en gebaart uitnodigend dat ik met haar mee kan lopen. Tussen de tafeltjes door banen we ons een weg naar achteren, waar het wat rustiger is. “De jongeren zijn nu een workshop aan het volgen”, zegt Sanna op gedempte toon. “Daarna worden de maaltijden geserveerd en begint de livemuziek.”

Gratis maaltijd

Normaal gesproken is *Me Gusta* – een Spaans restaurant in hartje Wassenaar – gesloten op maandagavond, maar om de week wordt het etablissement omgetoverd tot een jongerenrestaurant, waar zo’n 60 jongeren met verschillende achtergronden elkaar ontmoeten. Het concept begon als pop-uprestaurant met gratis maaltijden voor jongeren met een laag budget. Dit bleek succesvol en sinds november is *Me Gusta* de vaste stek van het jongerenrestaurant. “Bij Wassenaar denk je misschien niet direct aan jongeren met een laag budget, maar hier wonen zo’n 930 asielzoekers plus 200 jongeren onder de 25 jaar”, legt Sanne uit. *(Wassenaar staat bekend als relatief rijke gemeente in Nederland, red.)*
“Het mooie is dat hier ook Wassenaarse jongeren en internationale studenten uit Leiden en Den Haag komen. Dat zorgt voor een prachtige mengelmoes aan culturen die we hier met elkaar verbinden.”

Aan elke maaltijd in het jongerenrestaurant gaat een workshop vooraf. “We kiezen heel bewust onderwerpen die met name de vluchtelingenjongeren helpen om beter aansluiting te vinden bij de Nederlandse maatschappij. Elke workshop begint met een presentatie en daarna gaan de jongeren zelf aan de slag”, vertelt Sanna, wijzend naar de jongeren die intussen in kleine groepjes zijn verdeeld. “Vanavond maken ze een CV, maar we behandelen ook onderwerpen zoals presenteren, solliciteren en communiceren.”

Mijn blik dwaalt af naar een jongen die quasi nonchalant tegen de bar leunt en duidelijk geen deel neemt aan de workshop. Sanna volgt mijn blik. “Dat is Amir”, beantwoordt ze mijn onuitgesproken vraag.

> **“Hoop is een krachtig middel om vol te houden”**

Tijdens de workshop springt Sanna vaak bij om te vertalen of iets uit te leggen.

“Hij is pas een week in Nederland. Ik kwam hem vanmiddag tegen in het centrum, waar hij me in het Arabisch de weg naar de supermarkt vroeg. Op mijn vraag of hij uit het asielzoekerscentrum (azc) kwam, knikte hij instemmend. Hij komt uit Jemen en vertelde dat hij zich erg eenzaam voelde. Ik heb hem meteen uitgenodigd om mee te gaan naar het jongerenrestaurant voor een gratis maaltijd. ‘Vanaf nu ben je niet meer alleen’, zei ik onderweg tegen hem. Ik heb de anderen gevraagd extra vriendelijk voor hem te zijn, zodat hij zich meteen welkom zou voelen.” Ik krijg een beetje kippenvel bij het horen van Sanna’s spontane actie. “Voor jongeren zoals Amir is het heel belangrijk dat we deze avonden in een echt restaurant kunnen organiseren”, gaat ze verder. “Daardoor voelt het voor hen als een avondje uit, iets wat voor vluchtelingenjongeren niet vanzelfsprekend is.”

Kijkje in de keuken

Al pratend loop ik met Sanna mee naar de keuken, waar ik onhandig tegen de eigenaar van het restaurant op bots. Hij lacht er hartelijk om. Al snel blijkt dat hij vaak zelf achter het fornuis staat tijdens deze jongerenavonden. Nieuwsgierig vraag ik wat hem beweegt om zijn vrije tijd op te offeren. “Dit is zo’n fantastisch project, daar wil ik graag in investeren”, glimlacht hij. “Ik kook altijd samen met vier jongeren, die zich daarvoor om de beurt kunnen opgeven. Zij helpen mij dan ook met de voorbereidingen en het serveren. Zo leren ze meteen meer over het horecavak.”

Ondertussen is het hoog tijd geworden om de borden op te dienen. Het geroezemoes zwelt aan tot vrolijk gebabbel met hier en daar een lachsalvo. Op de achtergrond klinkt Luna (16), zij is een jonge singer-songwriter en verzorgt vanavond de muzikale omlijsting.

“Ik heb een tijdlang moeite gehad om mensen weer te kunnen vertrouwen”

“Om de restaurantervaring compleet te maken hebben we vaak livemuziek”, vertelt Sanna. “Dat geeft een fijne sfeer en stimuleert de jongeren om wat meer rond te lopen en onderling contact te maken. Dat is ook de reden dat we een avond in het restaurant altijd een thema geven. Vandaag is dat ‘Culture Day’, waarbij we de jongeren hebben gevraagd om iets mee te nemen uit hun eigen cultuur en daar iets over te vertellen aan de rest. We vinden het belangrijk dat ze meer leren over andere culturen. Dat creëert verbinding en zorgt voor meer begrip onderling. In onze huidige maatschappij – waarin groepen mensen steeds vaker tegenover elkaar worden gezet – is dat gevoel van verbondenheid onmisbaar.”

Ik kijk om me heen naar de kleurrijke vlaggetjes en de traditionele kleding die sommige jongeren speciaal voor deze gelegenheid hebben aangetrokken. Sanna is zelf Palestijns-Syrisch en vluchtte al op 11-jarige leeftijd naar

Nederland. Zij weet als geen ander hoe het is om in een vreemd land met een onbekende cultuur te belanden. “Ik miste mijn ouders ontzettend en had zoveel meegemaakt op mijn vlucht hierheen, dat ik een tijdlang moeite heb gehad om mensen weer te kunnen vertrouwen. Ik had graag zoiets als dit *(gebaart rond)* willen hebben in die periode. De eenzaamheid die ik zelf ervaren heb, zie ik bij veel vluchtelingenjongeren terug. Ik wil graag de persoon voor hen zijn die ik zelf gemist heb.”

Een blik opzij leert me dat dit geen gemakkelijk onderwerp is voor Sanna, die met haar 20 jaar al behoorlijk wat verantwoordelijkheid op zich neemt binnen dit project. “Ik probeer een rolmodel te zijn voor deze jongeren en hen te laten zien dat ik hun situatie begrijp”, komt ze onverwacht volwassen uit de hoek. “Ik vertel hen dat het belangrijk is om niet op te geven. Door de taalbarrière moest ik hier ook van nul beginnen, maar nu zit ik in het examenjaar van het vwo en wil ik geneeskunde gaan studeren. Hoop is een krachtig middel om vol te houden en je doelen te bereiken. Dit jongerenrestaurant biedt hen de kansen die ze daarvoor nodig hebben.”

Afterparty

Als alle borden leeg zijn en ook het dessert dankbare monden heeft gevonden, beginnen de jongeren samen op te ruimen. Stapels borden verdwijnen naar de keuken, glazen worden opgestapeld en stoelen worden weer op hun plek gezet. Al snel wordt de muziek harder gezet. “We sluiten de avond altijd af met een *afterparty*”, roept Sanna naar mij. “Dat is het leukste deel van de avond als je het mij vraagt!” Van een afstandje kijk ik toe hoe er in een kring gedanst wordt op de maat van de muziek. Naast mij staat een jongen en ik vraag terloops wat hij van dit unieke restaurant vindt. “Oh, dit is mijn favoriete avond van de week!”, reageert hij spontaan. “Hier kan ik even helemaal tot rust komen, andere jongeren ontmoeten en alle zorgen van het azc even achter me laten.” Ik ben geraakt door zijn reactie en besef des te meer hoe belangrijk deze plek is voor de vluchtelingenjongeren.

Niet lang daarna neem ik afscheid van Sanna en met een dankbare glimlach sluit ik de deur van het restaurant achter mij. Over twee weken is deze eetgelegenheid opnieuw het decor van een jongerenrestaurant waar culturen elkaar ontmoeten, jongeren hun favoriete avond beleven en kansen krijgen om te groeien. (AH)

“In onze huidige maatschappij is dit gevoel van verbondenheid onmisbaar”

Volg je ons al?

GENK
Na Hasselt is er sinds kort ook een LeOnhuis in Genk. Het doel van zo'n leer- en ontwikkelingshuis is om kinderen na school op te vangen en hen op een speelse manier te helpen met hun huiswerk. Stad Genk hoopt met dit initiatief kinderen uit kansarme milieus beter te kunnen begeleiden.

OUD-HEVERLEE
Op zondag 2 februari werden salesiaan-missionarissen Nilesh Dodyar, Leo Anthonysamy en Fred Wamare tot diaken gewijd door Monseigneur Luc Van Looy. Heel wat mensen waren aanwezig om getuige te zijn van deze belangrijke stap in deze salesianen hun religieus leven!

SINT-DENIJS-WESTREM
Iedere vrijdagochtend kunnen leerlingen van Don Bosco Sint-Denijs-Westrem gratis ontbijten op school. Zo wil de school elke leerling de kans geven om te ontbijten, ook wie het thuis minder breed heeft. Midden januari kwam kersvers directeur-generaal van Katholiek Onderwijs Vlaanderen Bruno Vanobbergen zelfs mee ontbijten.

VLAANDEREN EN NEDERLAND
Dankzij uw genereuze bijdragen via ons magazine hebben we in 2024 meer dan € 33.400 opgehaald. Met deze steun kunnen de Salesianen van Don Bosco en onze organisaties kwetsbare kinderen en jongeren blijven ondersteunen. Uw betrokkenheid maakt echt een verschil. Bedankt!

TURIJN

Provinciaal Bart Decancq en salesiaan Dieter Verpoest vertrokken op 15 februari richting Italië. Daar verblijven ze de komende twee maanden voor het Algemeen Kapittel. Tijdens deze bijeenkomst komen salesianen uit de hele wereld samen om de krijtlijnen van de congregatie uit te zetten.

OUD-HEVERLEE

Op vrijdag 20 december 2024 werd Cyriel Craeghs tijdens een feestelijke avond uitgezwaaid als afgevaardigd bestuurder van Jeugdhulp Don Bosco Vlaanderen. Cyriel was 37 jaar lang werkzaam binnen de sector en was van immens belang voor de uitbouw van Jeugdhulp Don Bosco Vlaanderen. Geniet van je pensioen!

OPWIJK

Sinds 1 januari maakt *De Wereld van Indra* deel uit van Jeugdhulp Don Bosco Vlaanderen. De organisatie biedt krachtgerichte ondersteunende trajecten aan aan kinderen en jongeren van 6 tot en met 18 jaar. De *Wereld van Indra* is makkelijk te herkennen aan de huifkar in de voortuin en de yurt als centrale ontmoetingsplaats.

Speelplaats

De moniwerking op Don Bosco Hechtel *(de oudere leerlingen van de school voorzien iedere middag speelplaatsanimatie, zoals bijvoorbeeld een middagspel voor de leerlingen van het eerste jaar)* was uniek en op het speelplein in Oud-Heverlee is dat gevoel nog sterker. Het doel is op beide locaties hetzelfde, namelijk kinderen een geweldige tijd bezorgen; het is de uitvoering die verschilt. In Hechtel was dat een halfuur tot veertig minuten tijdens de middagpauze, in Oud-Heverlee is dat een hele dag. Soms weken aan een stuk. Je kan beide systemen dus niet gaan vergelijken, maar dat hoeft ook niet. Ik voel me in beide werelden goed. Het is vooral prachtig om te ervaren hoe een groep jonge mensen samensmelt: hoe we samen lachen, improviseren en elkaar door moeilijke of vermoeiende momenten slepen. In het begin is dat 'tijdens de uren', maar na verloop van tijd begin je een hechte band te smeden en word je een vriendengroep. Af en toe stuurt iemand een berichtje in de groep van het speelplein met de vraag om iets te gaan drinken. Nu ik in Leuven op kot zit komt dat goed uit. *(lacht)* Naast mijn Don Bosco-activiteiten heb ik ook nog andere hobby's. Zo speel ik contrabas en heb ik vorig jaar mijn diploma toneel behaald. Dat laatste helpt me ook wel wat op het speelplein. Een toneeltje opvoeren voor tientallen kinderen? Daar heb je geen stress meer voor wanneer je het gewoon bent om voor een groot publiek op te treden. Die werelden liggen dus eigenlijk niet zo ver uit elkaar. Het mooiste aan een speelplein is hoe het je vormt: ik leerde leiding nemen, omgaan met kinderen en leeftijdsgenoten en creatief zijn en ontdekte dat spel niet zomaar een bezigheid is, maar een manier om mensen te verbinden. Het speelplein is een plaats waar fouten maken mag en waar lachen de norm is. Hopelijk stopt dat niet na mijn periode op het speelplein, maar blijft dat een deel van wie ik ben en hoe ik in het leven sta.

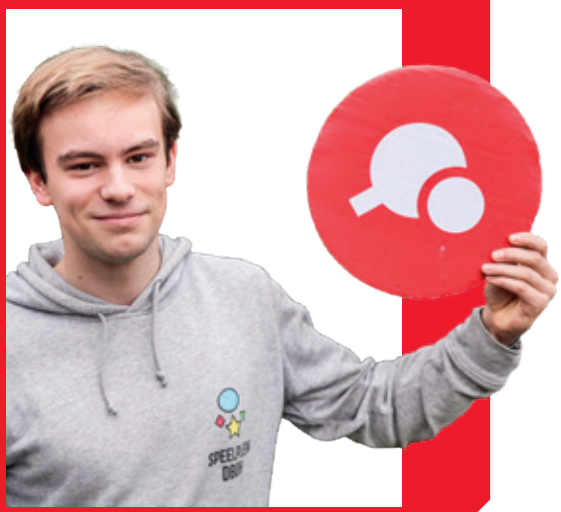

AFSCHEID

Jan Emmers
Salesiaan van Don Bosco
°12-04-1934 +18-11-2024

Thérèse Angelet
Zuster van Don Bosco
°17-01-1943 +12-12-2024

Jozef Schops
Salesiaan van Don Bosco
°02-04-1923 +20-12-2024

Paul Verhaeghe
Salesiaan van Don Bosco
°07-06-1945 +21-12-2024

Frans Pottie
Salesiaan van Don Bosco
°30-07-1934 +07-01-2025

Eric Compernolle
Salesiaan van Don Bosco
°16-02-1939 +25-01-2025

Thérèse Lecluyse
Zuster van Don Bosco
°03-04-1935 +28-01-2025

De weg vooruit

Bart Decancq — *provinciaal*

Ze stond voor een groot gebouw in een Chinese provinciestad. De stijl deed haar wat denken aan de school waar ze gestudeerd had. Toen ze dichterbij kwam, merkte ze een beeld op dat haar wel heel bekend voorkwam. Don Bosco in China! Ze stapte de schoolpoort binnen en zei dat ze oud-leerling van Don Bosco was. Een hartelijke ontvangst volgde, inclusief rondleiding. Ze verbaasde zich erover dat

Zonovergoten pleinen, cappuccino op een terras, 'la dolce vita' ... Alleen staat dat niet op het programma.

ze duizenden kilometers van huis dezelfde sfeer van haar oude school kon ervaren. Een beweging in 138 landen met dezelfde voelbare Don Boscospirit? Het klinkt bijna als magie. Waar je ook gaat, Don Bosco voelt als thuiskomen. Maar een beweging die in 138 landen actief is, moet méér doen dan warmte en herkenning bieden. Ze moet vooruit. En laat dat nu precies zijn wat we aan het doen zijn. Terwijl je dit leest, zitten we met 227 salesianen in Turijn voor het 29ste Algemeen Kapittel. Twee maanden Italië. Klinkt als een droom, toch? Zonovergoten pleinen, cappuccino op een terras, *la dolce vita* ... Alleen staat dat niet op het programma. Wat wél op de agenda staat: eindeloze vergaderingen, pittige debatten en vooral de vraag die boven alles hangt: hoe blijven we relevant? Want de wereld verandert. Jongeren groeien op in een digitale storm en ongelijkheid neemt toe. En wij? Wij proberen het kompas goed te houden. De eerste weken worden gevuld met rapporten en cijfers: hoeveel salesianen zijn er nog? Waar zijn de uitdagingen het grootst? Daarna is het tijd voor actie: welke klemtonen leggen we voor de toekomst? Waar kunnen we écht het verschil maken? Want laten we eerlijk zijn: de noden van jongeren in België zijn niet dezelfde als die in een vluchtelingenkamp in Afrika of een metropool in Azië. Overal dezelfde spirit, maar niet overal dezelfde aanpak. Op 25 maart kiezen we een nieuwe Algemeen Overste en op 12 april sluiten we af in de Sacro Cuore Basiliek in Rome. Maar dat is niet het einde. Het echte werk begint dan pas.

Blijf via donbosco.be/nieuws en de socials op de hoogte van dit gebeuren.

WEBSHOP

Steun ons

Schrijf gratis in

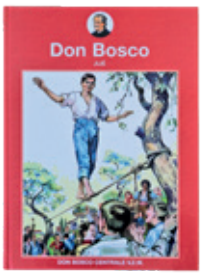

Don Boscostrip
€ 15

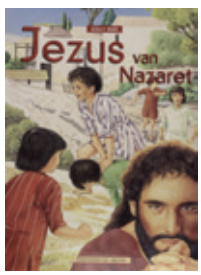

Jezus van Nazaret
€ 10

Eucharistie, een feest met God
€ 5

Don Boscopop
€ 25

Sempre Avanti
€ 22

Bestellen?

Deze prijzen zijn exclusief verzendkosten.
Meer info of bestellen? Dat kan in Vlaanderen via www.donbosco.be/webshop of centrale.propaganda@donbosco.be en in Nederland via www.donbosco.nl/webshop of donboscowerken@donbosco.nl.

Wat kunnen oude teksten zoals die van De Bijbel vandaag voor ons betekenen?

“Maak je geen zorgen over je leven, over wat je zult eten of drinken, noch over je lichaam, over wat je zult aantrekken. Is het leven niet meer dan voedsel en het lichaam niet meer dan kleding? Kijk naar de vogels in de lucht: ze zaaien niet, oogsten niet en vullen geen voorraadschuren; het is jullie hemelse Vader die ze voedt. Zijn jullie niet meer waard dan zij”

(Mattheüs 6, 25–26)

Noodpakket

Vandaag worden we als burgers aangespoord om een ‘noodpakket’ in huis te hebben. Daarmee moeten we een bepaalde periode tijdens een noodsituatie – ik denk bijvoorbeeld aan een langdurige stroomuitval, terreuraanslagen of een kernramp – kunnen overleven. Een ‘survivalkit’ dus. Het is waar, we leven in onzekere tijden.

Wat een contrast met deze verzen uit de Bergrede van Jezus in het Matteüsevangelie? “Maak je geen zorgen over materiële dingen, kijk naar de vogels in lucht: zij bouwen geen voorraadschuren.” Weg met die noodpakketten dus? Gewoon zorgeloos leven?

Ik denk niet dat Jezus dat bedoelt, zo naïef was hij niet. In de Bergrede gebruikt hij vergelijkingen en overdrijvingen om iets duidelijk te maken. In de verzen daarrond lees je bijvoorbeeld: “Verzamel voor jezelf geen schatten op aarde … Verzamel schatten in de hemel. Waar je schat is, daar zal je hart zijn” (Mt 6, 19-21) en voorafgaand aan onze verzen: “Jullie kunnen niet God dienen en de mammon (de ‘geldduivel)” (v.24b).

Richt je dus op wat er echt toe doet, op wat uitstijgt boven het materiële en de dagelijkse zorgen. Wie zich alleen maar richt op het voor zichzelf verzamelen van aardse schatten, die noemt Jezus naïef: “Mot en roest vreten ze (de aardse schatten) weg en dieven breken in om ze te stelen” (v.19).

Er is niets mis met een ‘nood-pakket’, maar wat ons leven echt vervult, ons rust én moed geeft om de uitdagingen die er zijn aan te gaan, ligt elders. En Jezus zegt ons dat we er op mogen vertrouwen. Vanuit zo’n houding kunnen we de wereld aan. (PM)

Bekijk onze bijhorende rubriek 'Mensen van Hoop'

Zinplek

Toen de salesianen uit Hechtel vertrokken, merkte ik dat de sfeer veranderde. Hoe ziet een Don Boscoviering eruit zonder salesianen? Gelukkig veranderde het niet te drastisch en bleef het katholieke aspect voelbaar, onder meer omdat salesiaan Dieter Verpoest de vieringen nog kwam doen en verbonden bleef met de school. Ik ken Dieter ook vanop het speelplein, want daar was hij vroeger animator en intussen deel van de kookploeg. Hij heeft me getoond dat een priester niet alleen die ‘man achter het altaar’ is, maar ook gewoon een mens zoals jij en ik. Dat beeld heeft mijn kijk op geloof veranderd. Voor mij zit geloof vooral in de kleine dingen. Na een drukke, vermoeiende dag is er op het speelplein bijvoorbeeld altijd een Avondwoordje. Dat momentje van reflectie en rust doet deugd. Ik denk dat het merendeel van de animatoren op het speelplein dat niet direct als katholiek zal benaderen, maar dat hoeft ook niet. Voor mij draait het niet om bepaalde termen, om bidden of om een wekelijks kerkbezoek, maar wel om de waarden die we meenemen en delen. Zorgen voor elkaar, een luisterend oor bieden en stilstaan bij wat echt telt.

Avondwoordje

Zelfs de moeilijkste problemen zouden vanaf nu opgelost worden volgens zijn principe: streng en harteloos. Het lijkt veilig om je niet te laten raken door situaties van mensen die vechten om te overleven. Je brengt hen onder in een bepaalde groep, ze worden anoniem en vervolgens moet je niet naar de vragende gezichten van individuele mensen kijken. Zo zorg je ervoor dat je met één pennentrek de handen vrij hebt.
Zij kwam het feestje verstoren. Waar haalde die vrouwelijke bisschop het lef vandaan om de president een geweten te schoppen? Wellicht die zin uit het evangelie: 'Wat je aan de minsten hebt gedaan, dat heb je aan Mij gedaan'. Achter grote ingewikkelde problemen zit ook een concreet gelaat, een mens die ons vragend in de ogen kijkt. (BD)

Een thuis voor jongeren.